

Hier wonen de mensen

1. Mijn huis rook altijd naar frieten. Daarom had ik zoveel vriendjes en vriendinnetjes. Niet omdat ik zo leuk was. Dat was ik niet. Ik peuterde het snot uit mijn neus en ik kon niet fluisteren. Dus kon ik ook geen geheimen bewaren. Mijn ouders hadden een frituur. Op het bord voor de deur beloofden ze handgesneden frieten. Zelfs drie blokken verder rook je ze nog. In dit leven was ik nog nooit verdwaald.
2. Wie nooit verdwaalt, weet eigenlijk ook niet wat de juiste weg is. Sindsdien doe ik er alles aan om verloren te lopen. Om eindelijk iemand te kunnen vragen: welke kant moet ik nu op? En die dan antwoordt: je bent precies waar je moet zijn. Ik zou hem geloven.
3. Dat ik een punt ben op een kaart waarboven staat: 'You are here'. Je bent hier. En daar was ik.
4. Ondertussen verhuisde ik. Het stomste aan een nieuw huis is dat mensen altijd binnenkomen langs de voordeur. En dat het eerste wat ze zien mijn schoenenkast van Ikea is. Ik woon in een stad waar paarden mensen vervoeren, maar er bijvoorbeeld ook monsterfiles bestaan. Eén keer per jaar spelen mensen de middeleeuwen na. En andere mensen komen dan weer kijken. Zelf wandelde ik een keertje mee en eindigde met paardenstront aan mijn grote linkerteen. Dit zou bijvoorbeeld een manier kunnen zijn waarop een trauma begint.
5. Een andere manier zou zijn om steeds vergeten te worden. Stiekem verdenk ik mezelf van onzichtbaarheid. Het is een gave om je afwezig te stellen in een drukkeruimte en toch nog te ademen. Het lijkt een beetje op doodgaan, maar dat is het natuurlijk niet. Het lukte me altijd op school. En thuis af en toe, vanwege al die handgesneden frieten.
6. Er was gelukkig de zee. Die lag verderop en bleef, ook na zware stormen. Ze bleef. En dat zal ik nooit vergeten. Want wat blijft, kan niet vergeten worden. Dat geldt trouwens ook voor wie.
7. Toen ik negen was, wilde ik astronaut worden. Het was niet echt speciaal en dat vond ik jammer, omdat ik het gevoel had dat speciale mensen later mooiere tanden krijgen. Het ging me niet om sterren of andere hemellichamen of om mijn vader. Iets in mezelf wilde zich aan ruimte meten. Aan het onmetelijke meten. Op televisie zag ik een man die over zwarte gaten in het heelal sprak. Ik voelde er één in mijn lichaam zitten. Alleen bleef het de vraag of gaten wel kunnen zitten. Worden ze niet gewoon geslagen?
8. In mijn stad bouwen ze over elk geslagen gat een brug. Over de tuin van een huis die plotseling inzakte, bouwden ze een brug. Het gat was zo diep dat ik dacht dat je er de andere kant van de wereld door kon zien. Drie uur heb ik erdoor getuurd in de hoop er iets te vinden dat ik niet wilde vergeten. Maar het begon gewoon te regenen en mijn haren werden nat.
9. Op een dag, ik probeerde te verdwalen, kwam ik iemand tegen op straat die zei dat ik mooi was. Ze meende het. En als ik vroeg waarom ze dat zei, antwoordde ze: omdat jij dat vergeten bent. Soms zijn woorden als huid die over de gaten heen gaan liggen.
10. In een latere poging kwam ik ook eens iemand tegen die beweerde dat er teveel toeristen waren in de stad. En dat ze van alles foto's namen, maar dan ook van alles. Ook van die stront op de grond en hij wees een hondendrol aan. 'Kunt u dat geloven?' vroeg hij. 'Ja,' zei ik hem, 'ze zijn bang om dingen te vergeten.'
11. Soms beeld ik me in dat ik achter elke façade van een huis alle mensen kan zien die er ooit gewoond hebben. Allemaal zijn ze bang voor iets: duisternis, spinnen, ziektes met moeilijke namen, stiltes, eeuwigheid. En iedereen heeft daar remedies tegen. Mijn vader zei altijd dat wie bang is, zijn ogen moet openhouden. Dat we alleen zo onszelf tegenkomen, en hij plaatste zijn duim op zijn hart waar alles groeide wat hij nooit gezegd kreeg.
12. Toen ik zessentwintig werd, is hij gestorven. Net op het moment dat ik eindelijk van hem wilde leren. Het herstellen van een toilet, bijvoorbeeld, en de perfectie van muiszenpas, voor als het ooit weer oorlog zou worden, en stiltes, ik wilde zo graag over zijn stiltes leren. Het was mijn moeder die hem dood in bed had gevonden. Alles in zijn leven bleek simpel. Drie nachten lang lag ik met geopende ogen op bed naar het plafond te staren, bang om hem te vergeten. Ik zag alleen maar zwarte gaten waaruit het verdriet naar buiten lekte.
13. Sinds de dood van mijn vader snap ik het concept van standbeelden beter. In de stad vind je ze overal. Ze stellen het afwezige aanwezig. In een vaste vorm, maar blijkbaar verkiezen we dat dan toch boven het gebrek eraan. Mijn moeder wilde er ook één van mijn vader in de tuin. Levensecht. De ruimte tussen hen zou haar troosten. Ze zou de grootte van haar verdriet elke dag opnieuw kunnen bepalen. Mijn moeder was altijd praktisch.
14. Op een middag zat ik voor het levensechte standbeeld van mijn vader met geopende ogen. De buurman snoeide de haag. Hij zei: als ik moet stoppen, dan zeg je het maar. Ik stak mijn duim op. Na een tijdje begon het standbeeld te praten. En ik vond het heel gewoon dat standbeelden dat kunnen. Mijn vader zei dat het niet duidelijk was wie de friet nu had uitgevonden, de Fransen of wij. Dat het eigenlijk niet om winnen ging, maar om verhalen. En om alle mensen aan wie je die vertelde. Hij had natuurlijk gelijk.
15. Later voegde hij toe: ook wat je niet verteld krijgt, heeft betekenis, omdat het dan nog alle kanten uit kan. En hij plaatste zijn duim opnieuw op zijn hart. Er groeide een vogel uit.
16. Voor het eerst in mijn leven had ik een gewoonte. Op zondag ging ik naar mijn vader. En stak mijn duim op naar de buurman. Ik geloofde dat ik ergens moest zijn. En daar was ik.